

Correctievoorschrift VMBO-BB

2006

tijdvak 1

ECONOMIE CSE BB

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 REGELS VOOR DE BEOORDELING

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 ALGEMENE REGELS

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het beoordelingsmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

N.B. Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor dit centraal schriftelijk examen economie BB kunnen maximaal 42 scorepunten worden behaald.

Voor het vak economie BB is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen punten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één punt afgetrokken tot een maximum van twee punten voor het geheel van de open vragen.

4 BEOORDELINGSMODEL

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

APPELDAM KIEST VOOR HET MILIEU

- 1 **maximumscore 1**
Een antwoord waaruit blijkt dat (één van de volgende):
→ extra verkeersdruk, files en stank (uitlaatgassen, vervuilende productie) in het centrum niet wenselijk zijn.
→ de bereikbaarheid aan de rand van de stad beter is.
- 2 **maximumscore 2**
• moeilijker	1
• lager	1
- 3 **B**
- 4 **maximumscore 2**
Ondanks filters op de schoorstenen komt er CO ₂ vrij	luchtvervuiling.
Via het riool komt er warm water in het Appelmeer	watervervuiling.
Door lekkage in een leiding komt er olie in de grond	bodemvervuiling.
Door de vrachtauto's komen er uitlaatgassen vrij	luchtvervuiling.
Indien 4 vormen van vervuiling juist	2
Indien 3 vormen van vervuiling juist	1
Indien 2 of minder vormen van vervuiling juist	0
- 5 **C**
- 6 **maximumscore 1**
Een voorbeeld waaruit blijkt dat de werkgelegenheid in de milieutechnologische sector toeneemt.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

MENSEN EN MACHINES

● 7 C

○ 8 maximumscore 1
3

○ 9 maximumscore 2

	juist	onjuist
De productiefactor arbeid kan worden uitgebreid door meer werknemers in dienst te nemen.	X	
De productiefactor arbeid kan worden uitgebreid door meer werknemers te laten overwerken.	X	
De productiefactor arbeid kan worden uitgebreid door meer werknemers in deeltijd te laten werken.		X

Indien 3 kruisjes juist

2

Indien 2 kruisjes juist

1

Indien 0 of 1 kruisje juist

0

○ 10 maximumscore 2

	juist	onjuist
Een voorbeeld van het uitbreiden van de productiefactor kapitaal is het lenen van geld.		X
Een voorbeeld van het uitbreiden van de productiefactor kapitaal is de aanschaf van machines.	X	
Een voorbeeld van het uitbreiden van de productiefactor kapitaal is het huren van machines.	X	

Indien 3 kruisjes juist

2

Indien 2 kruisjes juist

1

Indien 0 of 1 kruisje juist

0

○ 11 maximumscore 1

Voorbeeld van een juiste berekening:

$$1/5 \times 100\% = 20\%$$

○ 12 maximumscore 1

Voorbeeld van een argument voor wel vervangen:

→ Zo kan Wouter waarschijnlijk meer winst behalen.

Voorbeeld van een argument voor niet vervangen:

→ Misschien verdient Wouter de investering niet terug en/of vallen er ontslagen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

DE KAZENFABRIEK IN NOOD

- 13 **maximumscore 2**
 Voorbeeld van een juiste berekening:
 omzet 2005: $22.000 \times \text{€}6,50 = \text{€}143.000$
 omzet 2003: $30.000 \times \text{€}6,00 = \text{€}180.000$
 $\text{€}180.000 - \text{€}143.000 = \text{€}37.000$
- beide omzetten juist berekend 1
 - daling juist berekend 1
- N.B. Let op doorwerkfouten.*
- 14 **B**
- 15 **maximumscore 2**
 $\text{€}88.000 : 22.000 = \text{€}4,00$
 $\text{€}66.000 : 20.000 = \text{€}3,30$
 $\text{€}4 - \text{€}3,30 = \text{€}0,70$
- beide berekeningen loonkosten juist 1
 - daling juist berekend 1
- N.B. Let op doorwerkfouten.*
- 16 **maximumscore 1**
 een aanstelling voor bepaalde tijd
- 17 **B**
- 18 **maximumscore 1**
 Voorbeeld van een juist antwoord (één van de volgende):
 → om een uitkering te krijgen
 → om het CWI te laten bemiddelen bij het vinden van een nieuwe baan

DE VERVUILER BETAALT!

- 19 **maximumscore 1**
 Voorbeeld van een juist antwoord:
 Naarmate men meer afval aanbiedt, moet men meer gaan betalen.
- 20 **maximumscore 1**
 Voorbeeld van een juist antwoord:
 Door het beter scheiden van afval zal er minder restafval aangeboden worden, zodat men minder afvalstoffenheffing moet betalen.
 Als voorbeeld kunnen genoemd worden GFT-afval, papier, e.d.
- 21 **maximumscore 1**
 Voorbeeld van een juist argument:
 Doordat mensen meer moeten gaan betalen als ze meer afval aanbieden, zullen ze eerder afval illegaal storten om heffingen te ontlopen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 22 B
- 23 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juiste berekening:
 $22,3\% \times 50 \text{ kilo} = 11,15 \text{ kilo}$
- 24 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juiste berekening:
 $35\% \times 50 \text{ kilo} \times 20 = 350 \text{ kilo}$

DERDE PAASDAG AFSCHAFFEN

- 25 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juist argument:
Er wordt niet geproduceerd, terwijl er wel salaris wordt doorbetaald.
- 26 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juist argument:
Bedrijven die geen derde paasdag kennen, hebben lagere kosten (en dus lagere prijzen).
- 27 B
- 28 C
- 29 **maximumscore 1**
1 daalt
2 stijgt

Opmerking
Alleen een punt toekennen als beide antwoorden juist zijn.
- 30 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juist antwoord:
De bonus is eenmalig en de vrije dag verdwijnt voorgoed.

PRIJZENOORLOG IN DE SUPERMARKT

- 31 **maximumscore 1**

	belangrijker	minder belangrijk	even belangrijk
natuur			X
arbeid		X	
kapitaal	X		

Opmerking
Alleen een punt toekennen als alle drie de kruisjes juist zijn gezet.

- 32 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juiste berekening:
 $(\text{€}2.160.000 - \text{€}2.000.000) / \text{€}2.000.000 \times 100 \% = 8\%$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 33 **maximumscore 1**
 Voorbeeld van een juiste verklaring:
 Er zijn meer klanten in de winkel gekomen (zodat de lagere besteding per klant is gecompenseerd).
- 34 **maximumscore 1**
 Dalen, omdat veel klanten hun boodschappen bij de concurrent gaan doen.
- 35 **B**
- 36 **maximumscore 1**
 Voorbeeld van een juist antwoord:
 Als de prijzen bij supermarkt Joosten sterk dalen, kan supermarkt Gerritsen gedwongen worden de prijzen nog verder te verlagen. Hierdoor kunnen bezuinigingen op bijvoorbeeld personeelskosten noodzakelijk worden.

inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 7 juni naar Cito.